

Eva Olsson
Miljö och teknik
Telefon: 08-508 268 50
eva.olsson@expl.stockholm.se

Till
Exploateringsnämnden 2008-08-21

Riktlinjer för direktupphandling inom exploateringskontoret.

Förslag till beslut

1. Exploateringsnämnden beslutar att de i ärendet föreslagna rutiner och riktlinjer för direktupphandling inom exploateringskontoret godkänns.
2. Exploateringsnämnden ger kontoret i uppdrag att göra kompletterande upphandlingar av kontorets ramavtal.

Krister Schultz

Eva Olsson

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade i oktober 2007 om gemensamma riktlinjer för direktupphandling. Exploateringskontoret föreslår att exploateringsnämnden godkänner de i ärendet angivna riktlinjerna samt fastställer de av Kommunstyrelsens rekommenderade beloppsgränserna.

Beloppsgränserna är kopplade till tröskelvärdena och uppgår för närvarande till följande :

- för varor 200 000 kr/år (10% av tröskelvärdet)
- för tjänster 400 000 kr/år (20% av tröskelvärdet)
- för byggtreprenader 500 000 kr/år (1% av tröskelvärdet)

Avsteg får i enlighet med riktlinjerna endast göras undantagsvis och av synnerliga skäl.

Bakgrund / Remissen

Kommunfullmäktige beslutade den 26 mars 2007 att i stadens regler för ekonomisk förvaltning införa ett nytt kapitel avseende upphandling. I reglerna ges kommunstyrelsen i uppdrag att utfärda och besluta om de riktlinjer som skall gälla för direktupphandling. Nya riktlinjer beslutades av kommunstyrelsen i oktober 2007. Riktlinjerna innehåller bl.a. rekommendationer för beloppsgränser vid direktupphandling. Varje nämnd/ styrelse skall fastställa sina beloppsgränser.

Analys och konsekvenser

Analys

Exploateringsnämndens upphandlingar följer stadens framtagna upphandlingspolicy, som framhåller vikten av affärsmässighet och att utnyttja de konkurrensmöjligheter som finns. Nämnden upphandlar årligen varor, tjänster och entreprenader för ca 2 miljarder. Till allra största delen sker detta genom konkurrensutsatta upphandlingar, alternativt genom avrop från ramavtal upphandlade i konkurrens. En mindre andel upphandlas genom direktupphandling.

Enligt Lagen om offentlig upphandling får direktupphandling bara göras om upphandlingens värde är lågt eller om det finns synnerliga skäl.

Lågt värde

De övre beloppsgränserna för direktupphandling skall enligt de av kommunstyrelsen antagna riktlinjerna fastställas av varje nämnd och anges i förhållande till de vid tidpunkten gällande tröskelvärden vars värde beslutas av Europeiska gemenskapernas kommission.

För 2008 gäller följande tröskelvärden:

- Varor och tjänster : 206 000 euro eller 1 911 155 kr
- Byggentreprenader : 5 150 000 euro eller 47 778 869 kr

Enligt de av kommunstyrelsen antagna riktlinjerna rekommenderas följande beloppsgränser:

- direktupphandling av varor, 10 % av gällande tröskelvärde för varor.
Motsvarar för närvarande 200 000 kr
- direktupphandling av tjänster, 20 % av gällande tröskelvärde för tjänster.
Motsvarar för närvarande 400 000 kr

- direktupphandling av byggtreprenader, 1 % av gällande tröskelvärde för byggtreprenader. Motsvarar för närvarande 500 000 kr.

Beloppsgränserna skall ses som det sammanlagda värdet av nämndens direktupphandlingar av likartad vara/tjänst per år. Värdet beräknas således inte per anskaffning eller leverantör.

Synnerliga skäl

Som synnerliga skäl kan betecknas hastigt uppkomna situationer av brådskande karaktär exempelvis vid uppkomna säkerhetsrisker eller risk för avsevärd eller ekonomisk skada. Dålig framförhållning eller bristande planering kan dock aldrig åberopas som synnerliga skäl.

Exploateringskontoret ansvarar för en mycket omfattande byggverksamhet. Detta innebär ofta en stor påverkan på 3:e man med avseende på såväl säkerhet som framkomlighet, vilket undantagsvis gör det nödvändigt att med hänvisning till synnerliga skäl direktupphandla konsulter och entreprenader. I de fall där en konkurrensutsatt upphandling med hänsyn till pågående arbeten och andra omständigheter inte rimligen kan göras.

Vid direkta säkerhetsrisker på grund av till exempel uppkomna fel och brister på allmän platsmark faller sig detta naturligt, men även andra störningar som kan få drastiska konsekvenser för framkomlighet och samhällsekonomi kan vara giltiga skäl.

Konsekvenser

De föreslagna nya riktlinjerna för direktupphandling ansluter i stora delar till de gamla. De nya innebär dock en viss skärpning och medför behov av att komplettera nämndens ramavtal samt kontorets anvisningar och rutiner.

Genom att i förväg konkurrensupphandla ramavtal med konsulter och årsentreprenörer kan behovet av akuta direktupphandlingar begränsas. Det finns därför skäl att utöka antalet ramavtal något samt öka utnyttjandegraden av de redan befintliga. Närmast gäller det att utöka ramavtalen med avtal för tekniska konsulter för besiktning, projekt- och projekteringsledning samt kalkylering.

Anvisningar och rutiner i kontorets upphandlingshandbok bör ses över och kompletteras enligt texten nedan.

Rutin för direktupphandling

Om ett behov av direktupphandling eventuellt föreligger skall en analys av alternativa upphandlingsformer genomföras innan upphandling sker. Omfattningen av analysen skall anpassas till upphandlingens storlek eller graden av brådska.

Vid mindre beställningar (under 20 000 kr) skall undersökas om staden eller kontoret har ett tillämbart ramavtal. Om så är fallet skall avrop från detta avtal göras. Annars kan direktupphandling göras.

Vid högre belopp skall handläggaren alltid kontakta kontorets upphandlingsexpert samt även här undersöka om staden eller den egna förvaltningen inte har ett tillämbart ramavtal. Om så är fallet skall avrop från detta avtal göras. Finns inte tillämpligt ramavtal skall först normalt upphandlingsförfarande övervägas, innan direktupphandling används.

Affärsmässighet

Om direktupphandling väljs skall ändå en prisundersökning göras. För lite större upphandlingar kan offerter begäras in av minst tre leverantörer. För mindre upphandlingar kan det vara lämpligt att kontakta minst två leverantörer. Seriositetsprovning av leverantörer skall göras även vid direktupphandling om det inte är uppenbart onödigt, som t.ex. vid mindre inköp från dagligvaruhandeln.

Vid direktupphandling av varor, tjänster, entreprenader för den direkta verksamheten skall samma avtalsvillkor, mallar och säkerheter tillämpas som för de konkurrensupphandlade avtalen och dokumenteras.

Dokumentation

All direktupphandling skall dokumenteras. Offerter och beställningar över 5000 kr skall normalt vara skriftliga.

Exploateringskontorets förslag

Exploateringsnämnden beslutar att de i ärendet föreslagna rutiner och riktlinjer för direktupphandling inom exploateringskontoret godkänns.

Slut